

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University
Term End Examination January-2019

Course	: BLIS	Date	: 05/02/2019
Subject Code	: BLIS-04	Time	: 11:00am to 02:00pm
Subject Name	: ગ્રંથાલય સૂચીકરણ સિદ્ધાંત	Duration	: 3 Hours
		Max. Marks	: 70

પ્ર-1 ગ્રંથાલય સુચિ એટલે શું? તેના હેતુઓ દર્શાવી અને ગ્રંથાલય વિજ્ઞાનના પાંચ સૂત્રોની ગ્રંથાલય સુચિના સંદર્ભમાં ચર્ચા કરો. (12)

અથવા

ગ્રંથાલય સુચિકલ્પોનો ઇતિહાસ ટૂંકમાં જણાવી અને એંગ્લો-અમેરિકન કેટલોગીંગ રૂલ્સ-2 (AACR-2) ની સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.

પ્ર-2 ગ્રંથાલય સુચિના વિવિધ પરંપરાગત ભૌતિક સ્વરૂપો જણાવી અને કોઈપણ એક સ્વરૂપના લાભો અને ગેરલાભો જણાવો. (12)

અથવા

ગ્રંથાલય સુચિના આંતરિક સ્વરૂપો વર્ણવો અને અનુવર્ણીય સુચીઓ (Alphabetical Catalogues) વિશે વિસ્તૃતમાં ચર્ચા કરો.

પ્ર-3 સુચિ સંલેખ એટલે શું ? સુચિ સંલેખની આવશ્યકતા જણાવો, મુખ્ય સંલેખ અને વધારાના સંલેખો વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો. (12)

અથવા

કેન્દ્રીય સુચિકરણ અને સહકારી સુચિકરણ વિશે વિસ્તૃતમાં નોંધ લખો.

પ્ર-4 શબ્દભંડોળ નિયંત્રણનો અર્થ અને જરૂરિયાત સમજાવી, તેના ઉદ્દેશ્યો જણાવો. (12)

અથવા

નિર્દેશીકરણ પદ્ધતિ વિશે સમજાવી, અને પૂર્વ-સંકલિત અને પશ્ચાત-સંકલિત નિર્દેશીકરણ પદ્ધતિઓ વિશે સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.

પ્ર-5 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (12)

1. સંઘ સૂચિ
2. મશીનથી વાંચી શકાય તેવી સૂચિ (Machine Readable Catalogue)
3. ઓપેક (OPAC)
4. શબ્દભંડોળ કોશ (થિસોરસ)

1. ગ્રંથાલય સૂચિની ચાવી છે.
(a) ગ્રંથાલય આપ-લે (c) ગ્રંથાલય પ્રવૃત્તિ .
(b) ગ્રંથાલય સંગ્રહ. (d) ગ્રંથાલય વિસ્તરણ
 2. નીચેનાનાથી કયો સુચિકલ્પ નથી?
(a) એંગ્લો-અમેરિકન કેટલોગીંગ રૂલ્સ (b) અમેરિકન લાઈબ્રેરી એસોસિએશન કેટલોગીંગ રૂલ્સ
(c) સબ્જેક્ટ કેટલોગ રૂલ્સ (d) ક્લાસિફિકેશન કેટલોગ કોડ
 3. કોના સક્રિય સહયોગથી મશીન રીડેબલ કેટલોગીંગ (માર્ક) નામની યોજનાનો આરંભ કરવામાં આવ્યો?
(a) લાઈબ્રેરી ઓફ કોંગ્રેસ (b) રોયલ લાઈબ્રેરી (c) ઇફલા (d) ફ્રીડ
 4. ISBD એટલે
 - (a) Indian Standard Bibliographic Discussion
(b) Internatinal Standard Bibliographic Description
(c) Internatinal Standard Book Description
(d) Indian Standard Book Description
 5. રંગનાથનના મત અનુસાર સુચિ સંલેખોમાં આલેખ વિભાગ મુખ્યત્વે કોના માટે છે?
(a) ગ્રંથાલય કર્મચારી (b) ગ્રંથાલય વાચક (c) ગ્રંથાલય અધિકારી (d) ગ્રંથાલય સમિતિ
 6. બે અથવા વધુ ગ્રંથાલયોના બધાં જ પ્રલેખોની સુચિછે.
(a) કાર્ડ સૂચિ (b) સંપૂર્ણ સૂચિ (c) સંઘ સૂચિ (d) વાડમય સૂચિ
 7. શબ્દસંદોહ (થિસોરસ) શબ્દ કઈ ભાષામાંથી આવ્યો છે?
(a) અંગ્રેજી (b) ગ્રીક (c) ફ્રેંચ (d) લેટીન
 8. પ્રેસર્વેડ કોન્ટેક્સ્ટ ઇન્ડેક્સ સિસ્ટમ (Preserved Context Index System) કોના દ્વારા વિકસાવવામાં આવી?
(a) ડેરેક ઓસ્ટીન (b) કાલ્વિન મુર્સ (c) એચ.પી.લુહાન (d) ચાર્લ્સ એમી કટર
 9. ઈન્ટરનેટ સોતોનું સૂચિકરણ કયા નામના સેટના ઉપયોગ દ્વારા કરી શકાય છે?
(a) WWW (b) ISBD (c) OPAC (d) ROADS
 10. અનુવર્ણ સૂચિમાં મુખ્ય સંલેખ સામાન્ય રીતે કોના નામથી બનાવાય છે?
(a) વર્ગીકના (b) ગ્રંથના (c) લેખકના (d) સહાયકના
-